

REFERAT |KRS| Kommunalutvalget (2015-2019) d. 11-06-2019

Mødedato Tirsdag d. 11. juni 2019 kl. 09:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Kommunalutvalget som generalforsamling 11.06.2019.....	3
Styrehonorar i kommunens heleide aksjeselskaper.....	5
Godkjenning av protokoll fra kommunalutvalgets møte 04.06.19.....	10
Evaluering av stillingsbanken.....	12

Punkt 41/19: Kommunalutvalget som generalforsamling 11.06.2019

Bilag

Generalforsamling 2019 - Kjøkkenservice Industrier AS

Generalforsamling 2019 - Via Partner AS

Generalforsamling 2019 - MS Maarten AS

Generalforsamling 2019 - Bredalsholmen Eiendom AS

Generalforsamling 2019 - Sørlandshallen Eiendom AS

Generalforsamling 2019 - Kristiansand Kino Holding AS

Generalforsamling 2019 - Kristiansand Næringssekskap AS

Innkalling til generalforsamling 2019 for Kristiansand kommunes heleide aksjeselskaper:

Avholdes tirsdag 11. juni 2019 i formannskapssalen i Rådhuset i Kristiansand

Kl. 09.00	Kjøkkenservice Industrier AS
Kl. 09.10	VIA Partner AS
Kl. 09.20	M/S Maarten AS
Kl. 09.30	Bredalsholmen Eiendom AS
Kl. 09.40	Sørlandshallen Eiendom AS
Kl. 09.50	Kristiansand Kino Holding AS
Kl. 10.00	Kristiansand Næringssekskap AS

Punkt 42/19: Styrehonorar i kommunens heleide aksjeselskaper

Dato 3. juni 2019
Saksnr.: 201908921-1
Saksbehandler Øyvind Stenvik Andersen

Saksgang
Kommunalutvalget

Møtedato
11.06.2019

Styrehonorar i kommunens heleide aksjeselskaper

På generalforsamlingene i kommunens heleide aksjeselskaper i 2018 ble det lagt opp til «*at man innen neste generalforsamling i 2019 tar en ny gjennomgang på honorering i ulike styrer og råd der en vurderer størrelser og evt. kategorier på ny*».

Rådmannen har ikke funnet det naturlig å foreta en komplett gjennomgang av alle ulike styrer og råd kommunen er involvert i med påtroppende kommunesammenslåing like rundt hjørnet. Fra kommunens eierskapsmelding fra 2017¹ ble det sagt følgende om godtgjøring:

Godtgjøring

Kristiansand kommune skal ha som prinsipp at styrets godtgjøring skal være på et moderat nivå, og fremstå som rimelig ut i fra styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og arbeidets kompleksitet. Leders lønnsnivå i selskaper der kommunen er en betydelig eier skal ligge på et konkurransedyktig nivå, men ikke være lønnsledende.

Rammene for styrehonorarene er delt inn i tre kategorier avhengig av selskapet størrelse (omsetning, antall ansatte mm.), styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet. Kommunalutvalget som eierorgan foreslår for bystyret justeringer i rammene, mens godtgjørelsen for det enkelte styret vedtas årlig av det enkelte eierorgan, generalforsamling for AS-er og i representantskapet for IKS-er. For foretakene er det bystyret, etter innstilling fra kommunalutvalget, som vedtar nivået på styrehonorarene. I forkant av generalforsamling for heleide aksjeselskaper gjør rådmannen et arbeid ved en eventuell justering av rammene. Tabellen under viser anbefalte rammer for styrehonorar for styreledere og styremedlemmer.

	Leder	Medlem
Gruppe 1	10 000 kr - 30 000 kr	5 000 kr - 20 000 kr
Gruppe 2	30 000 kr - 80 000 kr	20 000 kr - 40 000 kr
Gruppe 3	80 000 kr - 150 000 kr	40 000 kr - 80 000 kr

Styrehonorarene er delt inn i tre kategorier på bakgrunn av styrets ansvar, selskapets størrelse (omsetning, antall ansatte mm.), kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet. Styrene i selskapene i gruppe 1 vurderes til å ha mindre ansvar, få ansatte, lite komplekse virksomheter samt lite tidsforbruk. Bredalsholmen Eiendom AS, Sørlandshallen Eiendom AS og M/S Maarten AS vurderes til denne gruppen.

¹ Bystyresak 49/17 - Eierskapsmelding Kristiansand kommune 2017.
<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/krs/Meetings/Details/15948412?agendaltemId=15006474>

Godtgjørelse for gruppe 2 gjelder VIA Partner AS, Kristiansand Kino Holding AS og Kjøkkenservice Industrier AS. Disse selskapene har mer aktive styrever med større ansvar, flere ansatte, høyere omsetning og flere styremøter.

Kristiansand Næringssselskap er per dags dato det eneste selskapet som er vurdert til gruppe 3. Dette er vurdert ut ifra ovennevnte kriterier hvor styret blant annet har et mye større ansvar, høyere omsetning og større kompleksitet i virksomheten.

De nivå og intervaller for honorar som foreligger for de heleide aksjeselskapene har ligget fast over lengre tid. Selv om ikke lønns- og prisveksten har vært høy de senere år så er det likevel naturlig at man ved jevne gjennomrom har en gjennomgang og vurderer de overordnede rammene for honorering av styrevervene. For de heleide aksjeselskapene bestemmer jo kommunen her alene, mens i deleide aksjeselskaper og interkommunale selskaper er man en av flere eiere og vil i de ulike selskapene ha ulik påvirkningsmyndighet ift. honorering av styrene.

Når en her nå ser an honoreringen av styrene i de heleide kommunale aksjeselskapene så er f.eks. honoraret til nestleder i Via Partner nå høyere enn det som ligger i kategori 2 på medlemmer i styret. På den andre side har f.eks. styret i Kristiansand Kino Holding AS nå et lavere styrehonorar enn tidligere år hvor de nå passer inn i kategori 1 istedenfor kategori 2 som de har vært en del av tidligere. Forklaringen på dette henger både sammen med tidligere salg av 49 % av aksjene i KinoSør AS hvor etter dette satt ned styrehonoraret i Kristiansand Kino Holding AS som en naturlig konsekvens av dette da styrevirksomheten til kinodriften nå i større grad ble liggende i KinoSør AS. I tillegg har man i løpet av 2018 også solgt Barnefilmfestivalen AS som ytterligere reduserer virksomheten til styret i Kristiansand Kino Holding AS.

Eksempler fra andre kommuner

Tidligere i vår sendte rådmannen ut en henvendelse til de ni andre ASSS-kommunene vedrørende styrehonorar og deres praksis rundt dette. Man fikk i første omgang svar fra fire av kommunene man anser grunnlaget fra de som har svart som godt og representativt ovenfor Kristiansand kommune.

Stavanger kommune henviste til kommunens overordnede prinsipper for eierstyring hvor det blant annet fremkommet at «*Godtgjøringen til styret skal framstå som rimelig med henblikk på ansvar, kompetanse, arbeidsbyrde og virksomhetens kompleksitet. Lønnsnivået for ledere skal være konkurransedyktig, men ikke nødvendigvis ledende innenfor sektoren.*». Dette er i praksis den samme som Kristiansand kommune og de fleste andre kommuner praktiserer. I Stavanger kommunes eierportefølje er det Lyse AS som har høyest styrehonorar med kr 210.000 til leder, kr 130.000 til nestleder og kr 90.000 til medlemmer. Dette er f.eks. noe lavere enn det medlemmene i styret til Agder Energi har som igjen er et større selskap.

Bergen bystyre vedtok tidligere i år Bergen kommunes nye «Melding om eierskap i kommunens selskap og foretak», omtalt som eierskapsmeldingen. Bergen kommune sier om styrehonorar at «*For å tiltrekke ønsket kompetanse i selskapene vil det være nødvendig med lønns- og insentivordninger som tiltrekker seg riktig styre og ledelse. Lønns- og insentivordninger bør utformes slik at de fremmer måloppnåelsen i selskapene samtidig som de fremstår som rimelige. Styrehonorarer bør fastsettes basert på selskapenes økonomiske omfang og kompleksitet, risiko samt styrets arbeidsbelastning under året. Det er byrådet gjennom utøvelsen av generalforsamlingsfunksjonen som har fullmakt til å fastsette styrehonorarene for disse aksjeselskapene.*

For arbeidsmarkedsbedriftene og kommunale foretak skal godtgjørelsen til styret fortsatt følge honorarreglementet.».

I Bergen kommune fastsettes altså de fleste styrehonorar for aksjeselskaper kommunen eier på individuell basis hvor det er eier i dialog med selskapet som foreslår honorarene, og generalforsamlingen som vedtar. Når det gjelder arbeidsmarkedsbedriftene og kommunale

foretak, så er det i eierskapsmeldingen sagt at disse skal følge kommunens honorarreglement hvor arbeidsmarkedsbedriftene er plassert i gruppe 3 og kommunale foretak er plassert i gruppe 1. Gruppe 1 har et honorar på styreleder på 61 070 kr pr. år og 39 490 kr pr. år for medlem, mens tallene for gruppe 3 er hhv. 22 620 kr pr år for styreleder og 16 170 kr pr. år for medlem.

I Bergen kommunes nye eierskapsmelding legger kommunen vekt på viktigheten av god styrekrutning, og at sammensetningen i styrene avstemmes i forhold til virksomhetens strategiske og forretningsmessige karakter. Selskapestyrene bør settes sammen slik at det ivaretar aksjonærfellesskapet interesser og selskapets behov for kompetanse, kapasitet og mangfold. Styret skal være en viktig ressursbase som tilfører innsikt og kunnskap på de områder som er viktige for virksomhetens utvikling, vekst og lønnsomhet. For å oppnå dette på en best mulig måte har Bergen kommune bl.a. nå gått bort fra den praksis at verv i selskapsstyrene tildeles i kraft av å være folkevalgt i byrådet eller bystyret. Dette er forhold som på sikt trolig vil øke honorarene i blant annet arbeidsmarkedsbedriftene som basert på fremvist nivå ovenfor virker å være lave.

Trondheim kommunes eierskapsmelding fra 2016 sier at *«Kommunen skal medvirke til at styrets godtgjøring er på moderat nivå, men fremme verdiskapningen i selskapene og fremstå som rimelig ut i fra styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og arbeidets kompleksitet.»*. For utenom Trønder Energi AS som kommunen eier 9 % av og som ligger litt lavere enn Lyse AS sine honorarer så er renovasjonsselskapet TRV Gruppen AS med rundt 200 ansatte og 400 mill. kr i omsetning det største selskapet kommunen er involvert i blant de heleide aksjeselskapene sine. Her har styreleder et honorar på 93 000 kr, nestleder 65 000 kr og medlemmene har 46 000 kr. Et annet eksempel her fra Trondheim kommune er Olavshallen AS med ca. 20 ansatte og nærmere 40 mill. kr i inntekter der styreleder har et honorar på 67 000 kr, nestleder 50 000 kr og medlemmene har 36 000 kr, mens det deleide selskapet Prima AS som er en av Midt-Norges største arbeid- og inkluderingsbedrifter med en omsetning på nærmere 140 mill. kr og ca. 200 ansatte et honorar på styreleder på 65 000 kr, nestleder 45 000 kr og medlemmer 27 000 kr.

Bærum kommune eksemplifiserte også flere ulike selskaper med forskjellige størrelser og virksomhet som alle lignet mye både i størrelser og honorar på Kristiansand kommunes egne selskaper (brann, arbeidsmarkedsbedrifter, eiendom mv.).

Blant kommunene omtalt ovenfor finner man mye likt som i Kristiansand kommune. Noen selskaper kan se ut til å ha en noe lavere avlønning en tilsvarende selskaper i Kristiansand kommune, men i all hovedsak synes det ikke å være veldig store forskjeller. Når Kristiansand kommune attpåtil er en mindre kommune enn de en sammenligner seg med ovenfor er rådmannen komfortabel med nivåene på honorar en opererer med i egen kommune.

I Kristiansand kommunens eierskapsmelding fra 2017 har man pekt på viktigheten av styreleders kompetanse og hvis et styre skal kunne utøve reell styring må styrets kompetanse og erfaring, utfylle og supplere daglig leder der særlig styreleders kompetanse er viktig i så måte. Med bakgrunn i dette anbefaler rådmannen at man som utgangspunkt utvider spennet i honorar i de ulike gruppene slik at man har mulighet til å gjøre eventuelle justeringer her også fremover uten at man ligger helt i toppen av kategoriene på flere av selskapene når man begynner.

Rådmannen foreslår med dette i denne omgang følgende justeringer i nivåene på de ulike grupperingene for de heleide aksjeselskapene der særlig handlingsrommet mht. honorering av styreleder åpnes noe mer opp enn tidligere.

Fra:	Leder	Medlem
Gruppe 1	10 000 kr - 30 000 kr	5 000 kr - 20 000 kr
Gruppe 2	30 000 kr - 80 000 kr	20 000 kr - 40 000 kr
Gruppe 3	80 000 kr - 150 000 kr	40 000 kr - 80 000 kr

Til:	Leder	Medlem
Gruppe 1	10 000 kr - 40 000 kr	5 000 kr - 25 000 kr
Gruppe 2	40 000 kr - 100 000 kr	25 000 kr - 45 000 kr
Gruppe 3	100 000 kr - 200 000 kr	45 000 kr - 90 000 kr

Selv om dette gjelder som utgangspunkt for de heleide aksjeselskapene så kan det nevnes og at eksempelvis Agder Energi AS ligger over gruppe 3 både på styreleder og medlem, noe som er helt naturlig tatt i betraktning selskapets størrelse og kompleksitet.

Videre når det gjelder rammene som foreslås over må de sees på som veiledende, og når det eventuelt foreligger særskilte hendelser som har medført merarbeid utover det en normalt skulle kunne påregne, så bør en vurdere å gi ekstra kompensasjon for dette til de det gjelder. For å nevne et par konkrete eksempler på dette så ble eksempelvis styreleder i Avfall Sør gitt en ekstra kompensasjon ift. stort merarbeid han hadde når en solgte selskapet Avfall Sør Bedrift AS for noen år siden, mens styreleder i Agder Energi også ble gitt en ekstra kompensasjon i 2017 ifm. stort merarbeid i sonderingsprosessen rundt en eventuell fusjon med Skagerak Energi.

Så rådmannen fremmer altså dette som et forslag her nå der en gir generalforsamlingen noe mer handlingsrom prinsipielt om en følger disse anbefalingene, og så kan en heller vurdere å be om en ny og større gjennomgang i forbindelse med utarbeidelse av ny eierskapsmelding for nye Kristiansand kommune våren 2020 om aktuelt. Rådmannen vil da også blant annet anbefale å se nærmere på om en heller skal gå mer over til honoreringsmodeller som inneholder både et fast honorar pluss et variabelt ledd med honorar pr. møte i tillegg. Slik det er nå kan det i enkelte tilfeller føre til skjevheter dersom hele honoraret gjøres fast uavhengig av antall styremøter en deltar på.

Som beskrevet ovenfor så mener rådmannen i all hovedsak at nivåene på de ulike styrehonorarene for de heleide aksjeselskapene er greie. Det finnes imidlertid et par forhold vedrørende styrelederne i Via Partner og Kjøkkenservice som har 10 000 kr hver mer i avlønning enn nestlederne i selskapet. Dette har rådmannen også kommentert tidligere år og synes muligens å være en utilsiktet skjevhet der avstanden mellom styreleders honorar og nestleder og medlemmer synes å være liten ut fra det som ventelig er å være i differanse i arbeidsmengde mm. Å være styreleder er normalt en mye større jobb enn å være ordinært styremedlem. Rådmannen anbefaler derfor generalforsamlingen å gjøre en nærmere vurdering av dette.

Forslag til vedtak

[Kommunalutvalget som generalforsamling for kommunens heleide selskaper vedtar å justere rammene for styrehonorar som normalt utgangspunkt for honorering av de heleide aksjeselskapene, i tråd med rådmannens forslag.](#)

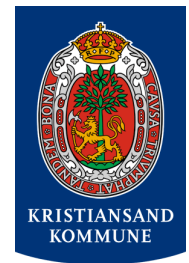
Ragnar Evensen
Rådmann

Terje Fjellvang
Økonomidirektør

**Punkt 43/19: Godkjenning av protokoll fra kommunalutvalgets møte
04.06.19**

Bilag

Protokoll Kommunalutvalget 04.06.2019



Dato 4. juni 2019
Saksnr.: 201900203-40
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Kommunalutvalget

Møtedato
11.06.2019

Godkjenning av protokoll fra kommunalutvalgets møte 04.06.19

Forslag til vedtak

[Kommunalutvalget godkjenner protokoll fra kommunalutvalgets møte 04.06.19.](#)

Ragnar Evensen
Rådmann

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Protokoll fra kommunalutvalgets møte 04.06.19

Punkt 44/19: Evaluering av stillingsbanken

Bilag

Vedtak BYSTYR, 19062019, Sak 85/19, Evaluering av stillingsbanken

Evaluering av Stillingsbanken

Høringsuttalelser evaluering Stillingsbanken



Dato 5. juni 2019
Saksnr.: 201700063-48
Saksbehandler Eirik Nyberg

Saksgang
Kommunalutvalget
Bystyret

Møtedato
11.06.2019
19.06.2019

Evaluering av stillingsbanken

Sammendrag

Stillingsbankens maksimale innmeldingstid ble september 2015 vedtatt redusert fra to til ett år. Etter bestilling fra Bystyret er det foretatt en evaluering av i hvilken grad dette har gitt konsekvenser for kandidatenes omløpstid og en del andre forhold.

Første evaluering ble juni 2018 sendt tilbake til administrasjonen. Det ble da presisert at en i en periode måtte avsette 100% ressurs til arbeidet med Stillingsbanken, for deretter å komme tilbake med en oppdatert evaluering basert på denne erfaringen. Dette har vært gjort, og det er denne evaluering som her foreligger.

Denne oppdaterte evalueringen har vært til høring hos fagforeningene, og deres tilbakemeldinger følger vedlagt.

Forslag til vedtak

Evalueringen tas til etterretning. Resultatet og bakgrunnsstoffet spilles inn til nye Kristiansand, slik at det der kan medtas i vurderingene når den nye kommunen skal beslutte sin modell for ivaretagelse av helsemessig- og økonomisk overtallige.

Ragnar Evensen
Rådmann

Eva B. Åsland
Organisasjonsdirektør

Vedlegg:
Uttalelser fra fagforeninger

Bakgrunn for saken